

1

Αναγέννηση από τον τάφο

Στα Κάλσεντ Στέιτς ζουν σκλάβοι. Τους χρησιμοποιούν για τις σκληρές δουλειές. Είναι οι ανθρακωρύχοι, εκείνοι που δουλεύουν στο φυνερό, οι κωπηλάτες στις γαλέρες, τα πληρώματα των κάρων που μεταφέρουν τα σκουπίδια, οι εργάτες στα χωράφια κι οι πόρνες. Παραδόξως, σκλάβοι είναι κι οι τροφοί κι οι δάσκαλοι των παιδιών, οι μάγειροι κι οι γραφείς κι οι τεχνίτες. Όλος ο λαμπρός πολιτισμός των Κάλσεντ, από τις μεγάλες βιβλιοθήκες της Τζεπ μέχρι τις θρυλικές πηγές και τα λουτρά στη Σίντζον, βασίζεται στην ύπαρξη της τάξης των σκλάβων.

Οι έμποροι της Μπίνγκταουν είναι η βασική πηγή παροχής σκλάβων. Κάποτε οι περισσότεροι σκλάβοι ήταν αιχμάλωτοι πολέμων και στα Κάλσεντ ισχυρίζονται πως αυτό ισχύει ακόμη. Τα πιο πρόσφατα χρόνια δεν υπήρξαν αρκετοί πόλεμοι για να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις για μορφωμένους σκλάβους. Οι έμποροι της Μπίνγκταουν είναι πολύ επινοητικοί στην εξεύρεση νέων πηγών κι οι άγριες πειρατείες στα Νησιά των Εμπόρων αναφέρονται συχνά σε αυτό. Εκείνοι που κατέχουν σκλάβους στα Κάλσεντ εκφράζουν ελάχιστη περιέργεια για την προέλευσή τους, εφόσον είναι υγιείς.

Η δουλεία είναι ένα έθιμο που δε βρήκε ποτέ πρόσφορο έδαφος στα Έξι Δουνάτα. Κάποιος που καταδικάζεται για ένα έγκλημα μπορεί να τεθεί στην υπηρεσία εκείνου που έβλαψε, μα υπάρχει πάντα χρονικό όριο και ποτέ δεν αντιμετωπίζεται ως κάτι πέρα από έναν άνθρωπο που εξιλεώνεται για τα σφάλματά του. Αν το

έγκλημα είναι πολύ σοβαρό για να εξαγοραστεί με εργασία, τότε ο εγκληματίας πληρώνει με τη ζωή του. Κανείς ποτέ δε γίνεται σκλάβος στα Έξι Δουκάτα, ούτε οι νόμοι μας στηρίζουν την ιδέα ενός νοικοκυριού που μπορεί να φέρει σκλάβους στο βασίλειο και να τους κρατήσει με αυτή την ιδιότητα. Για αυτόν το λόγο πολλοί σκλάβοι των Κάλσεντ που κερδίζουν την ελευθερία από τους ιδιοκτήτες τους αναζητούν συχνά στα Έξι Δουκάτα την καινούργια τους πατρίδα.

Οι σκλάβοι αυτοί συχνά κουβαλούν τις μακρινές παραδόσεις και τη λαογραφία των τόπων τους. Μια τέτοια ιστορία που έχω διασώσει αφορά ένα κορίτσι που ήταν Βέκι ή, όπως θα λέγαμε εμείς, είχε τη Γνώση. Ήθελε να φύγει από το σπίτι των γονιών της, να ακολουθήσει τον άνδρα που αγαπούσε και να γίνει γυναίκα του. Οι γονείς της δεν τον θεωρούσαν άξιο και της το απαγόρευσαν. Δεν την άφηναν να φύγει, κι εκείνη ήταν πολύ υπάκουη για να τους παρακούσει. Ήταν όμως γυναίκα με πολύ πάθος για να ζήσει δίχως την αληθινή της αγάπη. Έπεσε στο κρεβάτι και πέθανε από θλίψη. Οι γονείς της την έθαψαν με βαρύ πένθος και πολλές τύψεις που δεν την είχαν αφήσει να ακολουθήσει την καρδιά της. Όταν όμως πέθανε το κορίτσι, η αρκούδα πήρε την ψυχή και την προφύλαξε, για να μη χαθεί στον κόσμο. Τρεις νύχτες αφότου είχε ταφεί το κορίτσι, η αρκούδα της έσκαψε τον τάφο κι επανέφερε την ψυχή του κοριτσιού στο σώμα του. Η αναγέννηση από τον τάφο της έδωσε καινούργια υπόσταση, με την οποία δεν όφειλε πλέον να υπακούσει τους γονείς της. Άφησε, λοιπόν, το σπασμένο φέρετρο κι αναζήτησε τον αγαπημένο της. Η ιστορία έχει θλιβερό τέλος, μιας και, αφού έζησε για λίγο μες στην αρκούδα, δεν έγινε ποτέ ξανά εντελώς γυναίκα κι ο αγαπημένος της δεν την ήθελε.

Σε αυτή την ιστορία βασίστηκε η απόφαση του Μπέριτς να προσπαθήσει να με ελευθερώσει από το κελί του πρίγκιπα Ρίγκαλ δίνοντάς μου δηλητήριο.

Το δωμάτιο ήταν πολύ ζεστό. Και πολύ μικρό. Το λαχάνιασμα δε με δροσίζε πια. Σηκώθηκα από το τραπέζι και πήγα στο βαρέλι με το νερό στη γωνιά. Έβγαλα το καπάκι κι ήπια αχόρταγα. Η Καρδιά της Αγέλης με κοίταξε σχεδόν γρυλίζοντας. «Πάρε κούπα, Φιτζ.»

Νερό έσταζε από το σαγόνι μου. Τον κοίταξα σταθερά, ζυγιάζοντάς τον.

«Σκούπισε το πρόσωπό σου.» Η Καρδιά της Αγέλης πήρε το βλέμμα από πάνω μου και κοίταξε τα χέρια του. Κρατούσε λίπος και το έτριβε σε κάτι λουρίδες. Το μύρισα. Έγλειψα τα χείλη.

«Πεινάω» του είπα.

«Κάθισε και τελείωσε τη δουλειά σου. Θα φάμε μετά.»

Προσπάθησα να θυμηθώ τι ήθελε από μένα. Κούνησε το χέρι προς το τραπέζι και θυμήθηκα. Κι άλλες λουρίδες από δέρμα στη δική μου μεριά. Πήγα και κάθισα ξανά στη σκληρή καρέκλα.

«Πεινάω τώρα» του εξήγησα. Με κοίταξε ξανά με εκείνον τον τρόπο που δεν έδειχνε τα δόντια, κι όμως ήταν γρύλισμα. Η Καρδιά της Αγέλης μπορούσε να γρυλίσει με τα μάτια. Αναστέναξα. Το λίπος που χρησιμοποιούσε μύριζε πολύ ωραία. Κατάπια. Έστερα κοίταξα μπροστά μου. Λουρίδες από δέρμα και κομμάτια από μέταλλο με περίμεναν. Τα κοίταζα ώρα. Σε λίγο η Καρδιά της Αγέλης άφησε τις δικές του και σκούπισε τα χέρια με ένα πανί. Στάθηκε δίπλα μου κι αναγκάστηκα να γυρίσω για να μπορέσω να τον δω. «Να» είπε, αγγίζοντας το δέρμα μπροστά μου. «Το διόρθωνες εδώ.» Στάθηκε από πάνω μου μέχρι που το πήρα και πάλι. Έσκυψα να το μυρίσω και με χτύπησε στον ώμο. «Μην το κάνεις αυτό!»

Το χεῖλος μου συσπάστηκε μα δε γρύλισα. Με το γρύλισμα γινόταν πολύ, πολύ θυμωμένος. Κράτησα για λίγο τις λουρίδες. Έστερα ήταν σαν να θυμήθηκαν τα χέρια πριν από το μυαλό. Παρακολούθησα τα δάχτυλά μου όσο δούλευαν με το δέρμα. Όταν τελείωσα, το κράτησα μπροστά του και τράβηξα δυνατά για να δείξω πως θα άντεχε ακόμα κι αν το άλογο τραβούσε πίσω το κεφάλι. «Μα δεν υπάρχει άλογο» θυμήθηκα δυνατά. «Όλα τα άλογα έχουν χαθεί.»

Αδελφέ;

Έρχομαι. Σηκώθηκα από την καρέκλα. Πήγα προς την πόρτα. «Γύρισε πίσω και κάθισε» είπε η Καρδιά της Αγέλης.

Ο Νυχτερίτης περιμένει, του είπα. Έστερα θυμήθηκα πως δεν μπορούσε να με ακούσει. Σκέφτηκα πως μπορούσε -αν προσπαθούσε-, όμως δεν ήθελε να το κάνει. Ήξερα πως αν του μιλούσα

έτσι ξανά θα με έσπρωχνε. Δε με άφηνε να μιλήσω έτσι στον Νυχτερίτη για πολύ. Έσπρωχνε ακόμα και το λύκο αν μου μιλούσε πολύ. Φαινόταν τόσο παράξενο. «Ο Νυχτερίτης περιμένει» του είπα με το στόμα.

«Το ξέρω.»

«Είναι καλή ώρα για κυνήγι τώρα.»

«Είναι καλύτερη ώρα για να μείνεις μέσα. Έχω φαγητό εδώ για σένα.»

«Ο Νυχτερίτης κι εγώ μπορούμε να βρούμε φρέσκο κρέας.» Το στόμα μου γέμιζε σάλια στη σκέψη. Ένα κουνέλι ανοιγμένο στα δύο, να αχνίζει ακόμη στη χειμωνιάτικη νύχτα. Αυτό ήθελα.

«Ο Νυχτερίτης θα πρέπει να κυνηγήσει μόνος απόψε» μου είπε η Καρδιά της Αγέλης. Πήγε στο παράθυρο κι άνοιξε λίγο τα παντζούρια. Ο παγωμένος αέρας όρμησε μέσα. Μύριζε τον Νυχτερίτη κι ακόμα πιο μακριά μια αγριόγατα. Ο Νυχτερίτης κλαψούρισε. «Φύγε» του είπε η Καρδιά της Αγέλης. «Πήγαινε, κυνήγησε, φάε. Δεν έχω αρκετά εδώ να σε ταΐσω.»

Ο Νυχτερίτης απομακρύνθηκε από το φως που έβγαινε από το παράθυρο. Δεν πήγε όμως πολύ μακριά. Με περίμενε εκεί έξω, ήξερα όμως πως δε θα μπορούσε να περιμένει πολύ. Όπως κι εγώ, πεινούσε τώρα.

Η Καρδιά της Αγέλης πήγε στη φωτιά που έκανε το δωμάτιο τόσο ζεστό. Δίπλα ήταν μια χύτρα – την τράβηξε από τη φωτιά κι έβγαλε το καπάκι. Ατμός ξεχύθηκε μαζί με μυρωδιές. Σπόροι, ρίζες κι η αχνή μυρωδιά κρέατος, σχεδόν χαμένη από το βράσιμο. Πεινούσα όμως τόσο πολύ που άρχισα να μυρίζω τον αέρα. Άρχισα να κλαψουρίζω, μα η Καρδιά της Αγέλης μού γούλιζε ξανά με τα μάτια. Έτσι γύρισα στη σκληρή καρέκλα. Κάθισα. Περίμενα.

Έκανε πολλή ώρα. Πήρε όλα τα δέρματα από το τραπέζι και τα έβαλε σε ένα γάντζο. Ύστερα έκρυψε το βάζο με το λίπος. Έφερε τη ζεστή χύτρα στο τραπέζι. Έβαλε δύο γαβάθες και δύο κούπες. Έβαλε νερό στις κούπες. Έβγαλε ένα μαχαίρι και δύο κουτάλια. Από το ντουλάπι έφερε ψωμί κι ένα μικρό βάζο μαρμελάδα. Έβαλε το φαγητό στη γαβάθα που ήταν μπροστά μου – ήξερα όμως πως δεν έπρεπε να την αγγίξω. Έπρεπε να περιμένω και να μη φάω το φαγητό όσο έκοβε το ψωμί και μου έδινε

ένα κομμάτι. Μπορούσα να κρατήσω το ψωμί, μα δεν μπορούσα να το φάω μέχρι να καθίσει κι εκείνος, με το πιάτο και το φαγητό και το ψωμί του.

«Πάρε το κουτάλι σου» μου θύμισε. Μετά κάθισε αργά στην καρέκλα ακριβώς δίπλα μου. Κρατούσα το κουτάλι και το ψωμί και περιμένα, περιμένα, περιμένα. Δεν έπαιρνα τα μάτια μου από πάνω του ούτε όμως μπορούσα να κάνω το στόμα μου να σταματήσει να κουνιέται. Αυτό τον έκανε να θυμώνει. Έκλεισα ξανά το στόμα. Επιτέλους είπε: «Τώρα θα φάμε».

Η αναμονή όμως δεν είχε τελειώσει. Μπορούσα να πάρω μία μόνο μπουκιά. Έπρεπε να τη μασήσω και να καταπιώ πριν πάρω άλλη, αλλιώς θα με μπάτσιζε. Μπορούσα να πάρω τόσο μόνο φαγητό όσο χωρούσε στο κουτάλι. Πήρα την κούπα κι ήπια από εκεί. Μου χαμογέλασε. «Μπράβο, Φιτζ. Μπράβο, παιδί μου.»

Χαμογέλασα κι εγώ, όμως δάγκωσα πολύ ψωμί και με αγριοκοίταξε. Προσπάθησα να το μασήσω αργά, ήμουν όμως τόσο πεινασμένος πια και το φαγητό ήταν εδώ και δεν καταλάβαινα γιατί δε με άφηνε να το φάω τώρα. Χρειάστηκε αρκετή ώρα για να τελειώσουμε. Το είχε κάνει επίτηδες πολύ ζεστό για να κάψω το στόμα μου αν έπαιρνα μεγάλη μπουκιά. Το σκέφτηκα για λίγο. Ύστερα είπα: «Έκανες το φαγητό πολύ ζεστό επίτηδες. Για να καώ αν φάω πολύ γρήγορα.»

Το χαμόγελο φάνηκε πιο αργά. Κούνησε το κεφάλι.

Και πάλι τελείωσα πριν από εκείνον. Έπρεπε να καθίσω στην καρέκλα μέχρι να τελειώσει κι αυτός το φαγητό του.

«Λοιπόν, Φιτζ» είπε τελικά. «Δεν ήταν πολύ κακή μέρα η σημερινή. Ε, αγόρι;»

Τον κοίταξα.

«Πες μου κι εσύ κάτι» μου είπε.

«Τι;» ρώτησα.

«Οτιδήποτε.»

«Οτιδήποτε.»

Με αγριοκοίταξε κι ήθελα να γρυλίσω γιατί είχα κάνει αυτό που μου ζήτησε. Σε λίγο σηκώθηκε και πήρε ένα μπουκάλι. Έβαλε κάτι στην κούπα του. Κράτησε το μπουκάλι μπροστά μου. «Θέλεις λίγο;»

Αποτραβήχτηκα. Ακόμα κι η μυρωδιά μου τσιμπούσε τα ρουθούνια.

«Απάντησε» μου θύμισε.

«Όχι. Είναι κακό νερό.»

«Όχι. Είναι κακό μπράντι. Από βατόμουρα, πολύ φτηνό. Παλιά το μισούσα κι εσένα σου άρεσε.»

Ξεφύσηξα. «Ποτέ δε μας άρεσε.»

Άφησε το μπουκάλι και την κούπα στο τραπέζι. Σηκώθηκε και πήγε στο παράθυρο. Το άνοιξε ξανά. «Πήγαινε να κυνηγήσεις, είπα!» Ένωσα τον Νυχτερίτη να αναπηδά και να φεύγει. Ο Νυχτερίτης φοβάται την Καρδιά της Αγέλης όσο κι εγώ. Κάποτε επιτέθηκα στην Καρδιά της Αγέλης. Ήμουν άρρωστος για πολύ καιρό, αλλά μετά έγινα καλύτερα. Ήθελα να βγω έξω να κυνηγήσω μα δε με άφηνε. Στεκόταν μπροστά στην πόρτα και τινάχτηκα πάνω του. Με χτύπησε με τη γροθιά και με κράτησε κάτω. Δεν είναι μεγαλύτερος από μένα. Είναι όμως πιο δυνατός και πιο έξυπνος. Ξέρει πολλούς τρόπους να με κρατά κι οι περισσότεροι πονούν. Με κράτησε στο πάτωμα, πεσμένο στην πλάτη, με το λαιμό γυμνό να περιμένω το δάγκωμά του, για πολλή, πολλή ώρα. Κάθε φορά που κουνιόμουν με μπάτσιζε. Ο Νυχτερίτης έξω από το σπίτι γρύλιζε άγρια, όχι όμως πολύ κοντά στην πόρτα. Δεν είχε προσπαθήσει να μπει. Όταν κλαψούρισα να με λυπηθεί, με χτύπησε ξανά. «Ησυχία!» είπε. Όταν ησύχασα μου είπε: «Είσαι μικρότερος. Είμαι μεγαλύτερός σου και ξέρω περισσότερα. Πολεμώ καλύτερα από σένα, κυνηγώ καλύτερα από σένα. Είμαι πάντα πάνω από σένα. Θα κάνεις ό,τι θέλω να κάνεις. Θα κάνεις ό,τι σου λέω να κάνεις. Καταλαβαίνεις;»

Ναι, του είχα πει. Ναι, ναι, αυτό είναι αγέλη, καταλαβαίνω, καταλαβαίνω. Εκείνος όμως με χτύπησε ξανά και με κράτησε εκεί, με το λαιμό γυμνό, μέχρι που το είπα με το στόμα. «Ναι, καταλαβαίνω.»

Όταν η Καρδιά της Αγέλης γύρισε στο τραπέζι, έβαλε μπράντι στην κούπα μου. Την άφησε μπροστά μου, εκεί που αναγκάζομαι να τη μυρίζω. Ξεφύσηξα.

«Δοκίμασέ το» με πίεσε. «Λίγο μόνο. Σου άρεσε παλιά. Το έπινες στην πόλη, όταν ήσουν μικρότερος και δεν έπρεπε να πη-

γαίνεις σε κατηλειά χωρίς εμένα. Και μετά μασούσες φύλλα μέντας και νόμιζες πως δε θα καταλάβαινα τι είχες κάνει.»

Του κούνησα το κεφάλι. «Δε θα έκανα αυτό που μου είχες πει να μην κάνω. Καταλάβαινα.»

Έκανε εκείνον τον ήχο που μοιάζει με πνίξιμο και φτάρνισμα. «Ω, έκανες πολύ συχνά αυτά που σου έλεγα να μην κάνεις. Πολύ συχνά.»

Κούνησα ξανά το κεφάλι. «Δεν το θυμάμαι.»

«Όχι ακόμη. Μα θα το θυμηθείς.» Μου έδειξε ξανά το μπράντι. «Εμπρός, λοιπόν. Δοκίμασέ το. Λίγο μόνο. Ίσως σου κάνει καλό.»

Κι επειδή μου είχε πει πως έπρεπε, το δοκίμασα. Μου τσίμπησε το στόμα και τη μύτη, και δεν μπορούσα να διώξω τη γεύση με ξεφύσημα. Έφτυσα όσο είχε μείνει στην κούπα.

«Μάλιστα. Πολύ θα χαιρόταν η Πείσενς» ήταν το μόνο που είπε. Και μετά με έβαλε να πάρω ένα πανί και να καθαρίσω αυτά που είχα χύσει. Και να καθαρίσω τα πιάτα με νερό και να τα σκουπίσω επίσης.

Μερικές φορές έτρεμα κι έπεφτα κάτω. Δεν υπήρχε λόγος. Η Καρδιά της Αγέλης προσπαθούσε να με κρατήσει ακίνητο. Μερικές φορές το τρέμουλο με έκανε να κοιμηθώ. Όταν ξυπνούσα αργότερα, πονούσα. Πονούσε το στήθος μου, πονούσε η πλάτη μου. Μερικές φορές δάγκωνα τη γλώσσα μου. Δε μου άρεσαν εκείνες οι φορές. Φόβιζαν τον Νυχτερίτη.

Μερικές φορές ήταν και κάποιος άλλος μαζί με τον Νυχτερίτη κι εμένα, κάποιος που σκεφτόταν μαζί μας. Ήταν πολύ μικρός, μα ήταν εκεί. Δεν τον ήθελα εκεί. Δεν ήθελα κανέναν εκεί, ποτέ ξανά, πέρα από τον Νυχτερίτη κι εμένα. Το ήξερε και γινόταν τόσο μικρός που τον περισσότερο καιρό δεν ήταν εκεί.

Αργότερα, ήρθε ένας άνδρας.

«Ένας άνδρας έρχεται» είπα στην Καρδιά της Αγέλης. Ήταν σκοτεινά κι η φωτιά κόντευε να σβήσει. Η καλή ώρα για κυνήγι είχε περάσει. Το σκοτάδι ήταν πυκνό. Σε λίγο θα μας έβαζε να κοιμηθούμε.

Δε μου απάντησε. Σηκώθηκε γρήγορα κι αθόρυβα, πήρε ένα μεγάλο μαχαίρι που ήταν πάντα στο τραπέζι. Μου έγνεψε να πάω στη γωνία, μακριά του. Προχώρησε ανάλαφρα ως την πόρτα και περίμενε. Έξω άκουσα έναν άνθρωπο να προχωρά στο χιόνι. Ύστερα τον μύρισα. «Είναι ο γκριζος» του είπα. «Ο Τσέιντ.»

Άνοιξε την πόρτα τότε πολύ γρήγορα κι ο γκριζος μπήκε μέσα. Φτερνίστηκε από τις μυρωδιές που έφερε μαζί του. Μύριζε πάντα σκόνη από ξερά φύλλα και καπνούς διαφορετικών ειδών. Ήταν αδύνατος και γέρος, μα η Καρδιά της Αγέλης φερόταν πάντα σαν να είχε ψηλότερη θέση στην αγέλη. Η Καρδιά της Αγέλης έβαλε κι άλλα ξύλα στη φωτιά. Το δωμάτιο έγινε πιο φωτεινό, πιο ζεστό. Ο γκριζος έσπρωξε την κουκούλα. Με κοίταξε για λίγο με τα ανοιχτόχρωμα μάτια του σαν να περίμενε. Ύστερα μίλησε στην Καρδιά της Αγέλης.

«Πώς είναι; Καλύτερα;»

Η Καρδιά της Αγέλης κούνησε τους ώμους. «Όταν σε μύρισε είπε το όνομά σου. Δεν έπαθε κρίση εδώ και μια βδομάδα. Πριν από τρεις μέρες μού διόρθωσε λίγα χάμουρα. Έκανε μάλιστα καλή δουλειά.»

«Δεν προσπαθεί πια να μασήσει το δέρμα;»

«Όχι. Τουλάχιστον όχι όσο τον βλέπω. Άλλωστε είναι μια δουλειά που ξέρει πολύ καλά. Ίσως αγγίζει κάτι μέσα του.» Η Καρδιά της Αγέλης γέλασε λίγο. «Αν μη τι άλλο, τα διορθωμένα χάμουρα είναι κάτι που μπορεί να πουληθεί.»

Ο γκριζος πήγε και στάθηκε δίπλα στη φωτιά κι έβαλε τα χέρια κοντά της. Τα χέρια του είχαν σημάδια. Η Καρδιά της Αγέλης έβγαλε το μπουκάλι με το μπράντι. Έβαλαν μπράντι σε κούπες. Με έβαλε να κρατήσω μια κούπα με λίγο στον πάτο, μα δε με ανάγκασε να δοκιμάσω. Μιλούσαν συνέχεια, συνέχεια, συνέχεια, για πράγματα που δεν είχαν να κάνουν καθόλου με φαγητό ή ύπνο ή κυνήγι. Ο γκριζος είχε ακούσει κάτι για μια γυναίκα. Ίσως ήταν σημαντικό, κάτι που θα ξαναζωντάνευε τα δονάτια. Η Καρδιά της Αγέλης είπε: «Δε θα μιλήσω για αυτό μπροστά στον Φιτζ. Έδωσα υπόσχεση». Ο γκριζος τον ρώτησε αν πίστευε πως καταλάβαινα κι η Καρδιά της Αγέλης είπε πως δεν είχε σημασία, πως είχε δώσει το λόγο του. Ήθελα να κοιμηθώ, με έβα-

λαν όμως να καθίσω ήσυχος σε μια καρέκλα. Όταν έπρεπε να φύγει ο γέρος, η Καρδιά της Αγέλης είπε: «Είναι πολύ επικίνδυνο να έρχεσαι εδώ. Είναι πολύ μακριά για σένα. Θα μπορέσεις να μπεις ξανά μέσα;»

Ο γκριζος απλά χαμογέλασε. «Έχω τους τρόπους μου, Μπέριτς» είπε. Χαμογέλασα κι εγώ, όταν θυμήθηκα πως πάντα ήταν περήφανος για τα μυστικά του.

Μια μέρα, η Καρδιά της Αγέλης έφυγε και με άφησε μόνο. Δε με έδεσε. Απλά είπε «Υπάρχει λίγη βρώμη εδώ. Αν θελήσεις να φας όσο λείπω, θα πρέπει να θυμηθείς πώς να τη μαγειρέψεις. Αν βγεις από την πόρτα ή το παράθυρο, αν έστω ανοίξεις την πόρτα ή το παράθυρο, θα το μάθω. Και θα σε σκοτώσω στο ξύλο. Το καταλαβαίνεις;»

«Ναι» είπα. Έδειχνε πολύ θυμωμένος μαζί μου, αλλά δεν μπορούσα να θυμηθώ αν είχα κάνει κάτι που μου είχε πει να μην κάνω. Άνοιξε ένα κουτί και πήρε κάτι πράγματα από μέσα. Τα περισσότερα ήταν από στρογγυλό μέταλλο. Νομίσματα. Ένα πράγμα θυμήθηκα. Ήταν στρογγυλεμένο σαν φεγγάρι, λαμπερό και μύριζε αίμα, όταν το πήρα στα χέρια μου πρώτη φορά. Είχα παλέψει με κάποιον άλλο για αυτό. Δεν μπορούσα να θυμηθώ πως το ήθελα, όμως είχα παλέψει και το είχα κερδίσει. Δεν το ήθελα τώρα. Το κράτησε ψηλά στην αλυσίδα του για να το κοιτάξει, ύστερα το έβαλε σε ένα πουγκί. Δε με ένοιαζε που το πήρε.

Ήμουν πολύ, πολύ πεινασμένος πριν γυρίσει πίσω. Όταν γύρισε είχε πάνω του μια μυρωδιά. Μυρωδιά θηλυκού. Όχι δυνατή, κι ανακατεμένη με μυρωδιές από λιβάδι. Ήταν όμως καλή μυρωδιά και με έκανε να θέλω κάτι, κάτι που δεν ήταν φαγητό ή νερό ή κυνήγι. Πήγα κοντά του για να μυρίσω αλλά δεν το πρόσεξε. Μαγείρεψε τη βρώμη και φάγαμε. Ύστερα απλώς κάθισε μπροστά στη φωτιά κι έδειχνε πολύ, πολύ λυπημένος. Σηκώθηκα και πήρα το μπουκάλι με το μπράντι. Του το πήγα μαζί με μια κούπα. Τα πήρε από τα χέρια μου μα δε χαμογέλασε. «Ίσως αύριο σε μάθω να πιάνεις και να φέρνεις» μου είπε. «Ίσως σ' αυτό να γίνεις καλός.» Ύστερα ήπие όλο το μπράντι που είχε μέσα το μπουκάλι κι άνοιξε άλλο ένα. Καθόμουν και τον παρακολουθούσα. Όταν κοιμήθηκε

πήρα το πανωφόρι που είχε τη μυρωδιά, το έβαλα στο πάτωμα και ξάπλωσα πάνω μυρίζοντάς το ώσπου να με πάρει ο ύπνος.

Ονειρεύτηκα, μα δεν έβγαине νόημα. Ήταν ένα θηλυκό που μύριζε σαν το πανωφόρι του Μπέριτς και δεν ήθελα να φύγει. Ήταν το δικό μου θηλυκό αλλά όταν έφυγε δεν το ακολούθησα. Ήταν το μόνο που μπόρεσα να θυμηθώ. Δεν ήταν καλό να θυμάμαι, με τον ίδιο τρόπο που δεν είναι καλή η πείνα κι η δίψα.

Με ανάγκαζε να μένω μέσα. Με είχε αναγκάσει να μείνω μέσα για πολύ, πολύ καιρό, ενώ το μόνο που ήθελα ήταν να βγω έξω. Εκείνη τη φορά όμως έβρεχε πολύ δυνατά, τόσο δυνατά που το χιόνι έλιωσε σχεδόν όλο. Ξαφνικά έμοιαζε καλό που δεν έβγαίνα έξω. «Μπέριτς» είπα και γύρισε πολύ απότομα να με κοιτάξει. Νόμισα πως θα μου ορμούσε, τόσο γρήγορα κουνήθηκε. Προσπάθησα να μη μαζευντώ. Όταν μαζευνόμουν θύμωνε μερικές φορές.

«Τι είναι, Φιτζ;» ρώτησε κι η φωνή του ήταν φιλική.

«Πεινάω» είπα. «Τώρα.»

Μου έδωσε ένα μεγάλο κομμάτι κρέας. Ήταν ψημένο μα ήταν μεγάλο κομμάτι. Το έφαγα πολύ γρήγορα και με κοιτούσε μα δε με σταμάτησε ούτε με μπάττισε. Εκείνη τη φορά.

Έξυνα συνέχεια το πρόσωπό μου. Τα γένια μου. Τελικά, πήγα και στάθηκα μπροστά στον Μπέριτς. Ξύστηκα μπροστά του. «Δε μου αρέσει αυτό» του είπα. Έδειξε έκπληξη. Μου έδωσε όμως πολύ ζεστό νερό, σαπούνι κι ένα πολύ κοφτερό μαχαίρι. Μου έδωσε ένα στρογγυλό γυαλί με έναν άνθρωπο μέσα του. Το κοίταξα για πολλή ώρα. Με έκανε να τρέμω. Τα μάτια του ήταν σαν του Μπέριτς, με άσπρο γύρω τους, αλλά ακόμα πιο σκούρα. Δεν ήταν μάτια λύκου. Το τρίχωμά του ήταν μαύρο σαν του Μπέριτς, αλλά οι τρίχες στα σαγόνια του ήταν τραχιές κι άγριες. Άγγιξα τα γένια μου κι είδα δάχτυλα στο πρόσωπο του ανθρώπου. Ήταν παράξενο.

«Ξυρίσου, αλλά πρόσεχε» μου είπε ο Μπέριτς.

Σχεδόν θυμόμουν πώς να το κάνω. Η μυρωδιά του σαπουνιού, το ζεστό νερό στο πρόσωπό μου. Μα το κοφτερό, πολύ κοφτερό μαχαίρι με έκοβε συνέχεια. Μικρά κοψίματα που τσιμπούσαν. Κοίταξα μετά τον άνδρα στο στρογγυλό γυαλί. Φιτζ, σκέφτηκα.

Σχεδόν σαν τον Φιτζ. Έτρεχε αίμα. «Έχω αίμα παντού» είπα στον Μπέριτς.

Γέλασε μαζί μου. «Πάντα έχεις αίμα όταν ξυρίζεσαι. Πάντα βιάζεσαι πολύ.» Πήρε το κοφτερό, πολύ κοφτερό μαχαίρι. «Μείνε ακίνητος» μου είπε. «Σου έχουν ξεφύγει μερικά σημεία.»

Έμεινα πολύ ακίνητος και δε με έκοψε. Ήταν δύσκολο να μένω ακίνητος όταν ήταν τόσο κοντά και με κοιτούσε. Όταν τελειωσε, έπιασε το σαγόνι μου. Σήκωσε ψηλά το πρόσωπό μου και με κοίταξε. Με κοίταξε επίμονα. «Φιτζ;» είπε. Έγειρε το κεφάλι και μου χαμογέλασε, μα μετά το χαμόγελο έσβησε όταν εγώ συνέχισα απλά να τον κοιτάζω. Μου έδωσε μια βούρτσα.

«Δεν υπάρχει άλογο να βουρτσίσω» του είπα.

Έδειξε σχεδόν ευχαριστημένος. «Βούρτσισε αυτό» μου είπε κι έπιασε τα μαλλιά μου. Με έβαλε να τα βουρτσίσω ώσπου δεν πετούσαν πια. Το κεφάλι μου πονούσε σε κάποια σημεία. Ο Μπέριτς κατσούφιασε όταν με είδε να τραβιέμαι. Πήρε τη βούρτσα και με έβαλε να κάτσω ακίνητος όσο κοιτούσε κι άγγιζε κάτω τα μαλλιά. «Μπάσταρδε!» είπε άγρια κι όταν ζάρωσα είπε: «Όχι εσύ». Κούνησε το κεφάλι αργά. Με χτύπησε στον ώμο. «Ο πόνος θα φύγει με τον καιρό» είπε. Μου έδειξε πώς να τραβώ τα μαλλιά πίσω και να τα δένω με δέσμα. Ήταν αρκετά μακριά. «Τώρα είναι καλύτερα» είπε. «Μοιάζεις ξανά με άνθρωπο.»

Ξύπνησα από ένα όνειρο, τινάζομαι κι ούρλιαξα. Ανακάθισα κι άρχισα να κλαίω. Ήρθε κοντά μου από το κρεβάτι του. «Τι είναι, Φιτζ; Είσαι καλά;»

«Με πήρε από τη μητέρα μου!» είπα. «Με πήρε μακριά της. Ήμουν πολύ μικρός για να με πάρουν μακριά της.»

«Το ξέρω» είπε. «Το ξέρω. Όμως αυτό έγινε πριν από πολύ καιρό. Τώρα είσαι εδώ, ασφαλής.» Έδειχνε σχεδόν τρομαγμένος.

«Έριξε καπνό στη φωλιά» του είπα. «Έγδαρε τη μητέρα μου και τα αδέρφια μου.»

Το πρόσωπό του άλλαξε κι η φωνή του δεν ήταν πια φιλική. «Όχι, Φιτζ. Δεν ήταν η δική σου μητέρα. Είναι όνειρο του λύκου. Του Νυχτερίτη. Ίσως συνέβη στον Νυχτερίτη. Όχι σ' εσέ-να όμως.»

«Ω, ναι, συνέβη» του είπα και ξαφνικά θύμωσα. «Ναι, συνέβη κι ένιωσα το ίδιο ακριβώς. Το ίδιο ακριβώς.» Σηκώθηκα από το κρεβάτι και περπάτησα μες στο δωμάτιο. Περπάτησα για πολλή ώρα, ώσπου κατάφερα να μη νιώθω έτσι. Καθόταν και με κοιτούσε. Ήπие πολύ μπράντι όσο περπατούσα.

Μια μέρα την άνοιξη στεκόμουν και κοιτούσα από το παράθυρο. Ο κόσμος μύριζε όμορφα, όλος ζωή κι ανανέωση. Τεντώθηκα κι άκουσα τα κόκαλά μου να τρίζουν. «Θα ήταν καλή μέρα για ιππασία» είπα. Γύρισα να κοιτάξω τον Μπέριτς. Ανακάτενε χυλό στη χύτρα πάνω από τη φωτιά. Ήρθε και στάθηκε δίπλα μου.

«Είναι χειμώνας ακόμη πάνω στα Βουνά» είπε απαλά. «Αναρωτιέμαι αν η Κέτρικεν έφτασε ασφαλής.»

«Αν όχι, δεν έφταιγε η Σούτι» είπα. Ύστερα κάτι μέσα μου αναδεύτηκε και πόνεσε τόσο, που για μια στιγμή δεν μπορούσα να ανασάνω. Προσπάθησα να σκεφτώ τι ήταν μα μου ξέφευγε. Δεν ήθελα να το βρω, ήξερα όμως πως ήταν κάτι που έπρεπε να κυνηγήσω. Θα ήταν σαν να κυνηγούσα μια αρκούδα. Όταν πλησίαζα πολύ κοντά, θα έπεφτε πάνω μου και θα με χτυπούσε. Κάτι όμως με έκανε να θέλω να το ακολουθήσω όπως και να 'χε. Πήρα βαθιά ανάσα και την έβγαλα τρέμοντας. Πήρα άλλη μια με έναν ήχο που έμεινε στο λαιμό μου.

Δίπλα ο Μπέριτς ήταν ακίνητος και σιωπηλός. Με περιμένε.

Αδελφέ, είσαι λύκος. Γύρισε πίσω, φύγε από όλα αυτά, θα σε πονέσουν, με προειδοποίησε ο Νυχτερίτης.

Έκανα πίσω.

Ύστερα ο Μπέριτς άρχισε να γυρίζει στο δωμάτιο χτυπώντας με δύναμη τα πόδια, καταριόταν κι άφησε να καεί ο χυλός. Έπρεπε να το φάμε έτσι κι αλλιώς, δεν υπήρχε τίποτε άλλο.

Για καιρό ο Μπέριτς με ενοχλούσε. «Θυμάσαι;» έλεγε πάντα. Δε με άφηνε ήσυχο. Μου έλεγε ονόματα, προσπαθούσε να με κάνει να πω ποιοι ήταν. Μερικές φορές ήξερα λίγα. «Μια γυναίκα» είπα όταν είπε Πείσενς. «Μια γυναίκα σε ένα δωμάτιο με φυτά.» Είχα προσπαθήσει, μα και πάλι θύμωσε μαζί μου.

Αν κοιμόμουν τη νύχτα έβλεπα όνειρα. Όνειρα από ένα φως

που έτρεμε, ένα φως που χόρευε σε τοίχο από πέτρα. Και μάτια σε ένα μικρό παράθυρο. Τα όνειρα με κρατούσαν ακίνητο και δεν μπορούσα να ανασάνω. Αν έβρισκα αρκετή ανάσα για να ουρλιάξω ξυπνούσα. Μερικές φορές χρειαζόταν αρκετή ώρα να βρω τόση ανάσα. Ο Μπέριτς ξυπνούσε κι εκείνος, άρπαζε το μεγάλο μαχαίρι από το τραπέζι. «Τι είναι, τι είναι;» ρωτούσε. Μα δεν μπορούσα να του πω.

Ήταν πιο ακίνδυνο να κοιμάμαι έξω στο φως της μέρας, μυρίζοντας τα χόρτα και το χώμα. Τα όνειρα των πέτρινων τοίχων δεν έρχονταν τότε. Αντί για αυτά ερχόταν μια γυναίκα κι ακουμπούσε γλυκά πάνω μου. Η μυρωδιά της ήταν ίδια με τα λουλούδια των λιβαδιών και το στόμα της γλυκό σαν μέλι. Ο πόνος από αυτά τα όνειρα ερχόταν όταν ξυπνούσα κι ήξερα πως είχε φύγει για πάντα, την είχε πάρει κάποιος άλλος. Τα βράδια καθόμουν και κοιτούσα τη φωτιά. Προσπαθούσα να μη σκέφτομαι κρούους τοίχους από πέτρα ούτε μαύρα μάτια που έκλαιγαν κι ένα γλυκό στόμα που βάραινε από πικρά λόγια. Δεν κοιμόμουν. Δεν τολμούσα ούτε καν να ξαπλώσω. Ο Μπέριτς δε με ανάγκαζε.

Ο Τσέιντ γύρισε μια μέρα. Είχε αφήσει τα γένια του να μακρύνουν και φορούσε ένα πλατύγυρο καπέλο σαν των γυρολόγων, όμως εγώ τον γνώρισα. Ο Μπέριτς δεν ήταν στο σπίτι όταν έφτασε, αλλά τον άφησα να μπει μέσα. Δεν ήξερα γιατί είχε έρθει. «Θέλεις λίγο μπράντι;» ρώτησα, νομίζοντας πως ίσως είχε έρθει για αυτό. Με κοίταξε προσεκτικά και σχεδόν χαμογέλασε.

«Φιτζ;» είπε. Έστρεψε το κεφάλι στο πλάι για να με δει. «Λοιπόν. Πώς τα περνάς;»

Δεν ήξερα την απάντηση σε αυτή την ερώτηση κι έτσι απλώς τον κοίταξα. Σε λίγο έβαλε τη χύτρα στη φωτιά. Έβγαλε πράγματα από τον μπόγο του. Είχε φέρει τσάι με μπαχαρικά, λίγο τυρί και καπνιστό ψάρι. Έβγαλε πακέτα με βότανα και τα άφησε στη σειρά πάνω στο τραπέζι. Ύστερα έβγαλε ένα δερμάτινο σακούλι. Μέσα του ήταν ένας χοντρός κίτρινος κρύσταλλος, αρκετά μεγάλος που να γεμίζει τη χούφτα του. Στον πάτο του μπόγου υπήρχε μια μεγάλη ρηχή γαβάθα, περασμένη εσωτερικά με γαλάζιο βερνίκι. Την είχε αφήσει στο τραπέζι και την είχε γεμίσει

με καθαρό νερό όταν γύρισε ο Μπέριτς. Είχε πάει για ψάρεμα. Κρατούσε ένα σπάγκο με έξι μικρά ψάρια. Ήταν ψάρια ποταμίσια, όχι θαλασσινά. Γλιστρούσαν και γυάλιζαν. Είχε ήδη βγάλει όλα τα εντόσθια.

«Τον αφήνεις μόνο τώρα;» ρώτησε ο Τσέιντ τον Μπέριτς αφού χαιρετήθηκαν.

«Πρέπει, για να βρω φαγητό.»

«Τον εμπιστεύεσαι, λοιπόν, πια;»

Ο Μπέριτς κοίταξε αλλού. «Έχω εκπαιδεύσει πολλά ζώα. Το να διδάσκεις ένα από αυτά να κάνει ό,τι του λες δεν είναι το ίδιο με το να εμπιστεύεσαι έναν άνθρωπο.»

Ο Μπέριτς έψησε τα ψάρια σε ένα τηγάνι και φάγαμε. Φάγαμε και το τυρί κι ήπιαμε το τσάι. Ύστερα, όσο καθάριζα τα πιατικά, κάθισαν να μιλήσουν.

«Θέλω να δοκιμάσω τα βότανα» είπε ο Τσέιντ στον Μπέριτς. «Ή το νερό ή τον κρύσταλλο. Κάτι. Οτιδήποτε. Αρχίζω να σκέφτομαι μήπως δεν είναι στ' αλήθεια... εκεί μέσα.»

«Είναι» τον διαβεβαίωσε ήσυχα ο Μπέριτς. «Δώσ' του χρόνο. Δε νομίζω πως είναι καλή ιδέα για εκείνον τα βότανα. Προτού... αλλάξει, είχε αρχίσει να τα αποζητά πολύ. Προς το τέλος ήταν πάντα ή άρρωστος ή γεμάτος ενεργητικότητα. Αν δεν ήταν βυθισμένος στη θλίψη, θα ήταν εξαντλημένος από τις μάχες ή επειδή γινόταν Άνθρωπος του Βασιλιά για τον Βέριτι ή τον Σρουντ. Ύστερα θα ορμούσε στο φλοιό των ξωτικών αντί να ξεκουραστεί. Είχε ξεχάσει πώς είναι απλά να ξεκουράζεται και να αφήνει το σώμα να συνέλθει. Ποτέ δεν περίμενε να γίνει αυτό. Την τελευταία εκείνη νύχτα... του έδωσες σπόρους κάρις, έτσι δεν είναι; Η Φόξγκλοβ είπε πως δεν είχε δει ποτέ της κάτι παρόμοιο. Θα ρρώ πως θα τον βοηθούσαν περισσότεροι αν δεν τον φοβούνταν τόσο πολύ. Ο καημένος ο Μπλέιντ νόμιζε πως είχε τρελαθεί εντελώς. Ποτέ δε συγχώρησε τον εαυτό του που τον κράτησε. Μακάρι να ήξερε πως το αγόρι δεν πέθανε πραγματικά.»

«Δεν υπήρχε χρόνος για επιλογές. Του έδωσα αυτό που υπήρχε πρόχειρο. Δεν ήξερα πως θα τρελαινόταν από τους σπόρους κάρις.»

«Θα μπορούσες να του αρνηθείς» είπε σιγανά ο Μπέριτς.

«Δε θα τον σταματούσε. Θα πήγαινε έτσι όπως ήταν εξαντλημένος και θα σκοτωνόταν επί τόπου.»

Πήγα και κάθισα στην παρασιά. Ο Μπέριτς δε με κοιτούσε. Ξάπλωσα, ύστερα κύλησα ανάσκειλα και τεντώθηκα. Ένιωθα καλά. Έκλεισα τα μάτια κι ένιωσα τη ζεστασιά της φωτιάς στα λαγόνια μου.

«Σήκω και κάθισε στο σκαμνί, Φιτζ» είπε ο Μπέριτς.

Αναστέναξα, αλλά υπάκουσα. Ο Τσέιντ δε με κοίταξε. Ο Μπέριτς συνέχισε την κουβέντα.

«Θα προτιμούσα να τον κρατήσω σε ισορροπία. Πιστεύω πως χρειάζεται απλώς χρόνο να το κάνει μόνος του. Θυμάται. Μερικές φορές. Κι ύστερα το αποδιώχνει. Θα ρρώ πως δε θέλει να θυμηθεί, Τσέιντ. Δε νομίζω πως θέλει αληθινά να ξαναγίνει ο Φιτζ Σίβαλρι. Ίσως του άρεσε που ήταν λύκος. Ίσως του άρεσε τόσο πολύ που να μη γυρίσει ποτέ πίσω.»

«Πρέπει να γυρίσει» είπε σιγανά ο Τσέιντ. «Τον έχουμε ανάγκη.»

Ο Μπέριτς ανακάθισε. Είχε ακουμπήσει τα πόδια του στο σωρό από ξύλα, μα τώρα τα έβαλε στο πάτωμα. Έγειρε προς τον Τσέιντ. «Είχες νέα;»

«Όχι. Αλλά νομίζω πως είχε η Πείσενς. Είναι πολύ ενοχλητικό μερικές φορές να είσαι ένας ποντικός πίσω από τον τοίχο.»

«Τι άκουσες;»

«Μόνο την Πείσενς και τη Λέισι να μιλάνε για μαλλί.»

«Γιατί είναι τόσο σημαντικό;»

«Ήθελαν μαλλί για να πλέξουν ένα πολύ μαλακό ρούχο. Για μωρό ή μικρό παιδί. “Θα γεννηθεί στο τέλος της συγκομιδής μας, αλλά στα Βουνά τότε αρχίζει ο χειμώνας. Ας το κάνουμε λοιπόν χοντρό” είπε η Πείσενς. Ίσως για το παιδί της Κέτρικεν.»

Ο Μπέριτς έδειχνε έκπληκτος. «Η Πείσενς ξέρει για την Κέτρικεν;»

Ο Τσέιντ γέλασε. «Δεν ξέρω. Ποιος ξέρει τι γνωρίζει αυτή η γυναίκα; Έχει αλλάξει πολύ τελευταία. Έχει τη φρουρά του Πύργου των Ελαφιών στην παλάμη της κι ο λόρδος Μπράιτ δεν έχει ιδέα. Πιστεύω τώρα πως θα έπρεπε να της είχαμε πει

το σχέδιό μας, να την είχαμε συμπεριλάβει από την αρχή. Ίσως όμως κι όχι.»

«Ίσως να ήταν πιο εύκολο για μένα αν το είχαμε κάνει.» Ο Μπέριτς κάρφωσε το βλέμμα στη φωτιά.

Ο Τσέιντ κούνησε το κεφάλι. «Λυπάμαι. Έπρεπε να πιστέψει πως είχες εγκαταλείψει τον Φιτζ, πως τον απέρριψες επειδή χρησιμοποιούσε τη Γνώση. Αν είχες αναζητήσει το σώμα του, ο Ρίγκαλ μπορεί να υποψιαζόταν κάτι. Ήταν απαραίτητο να τον κάνουμε να πιστέψει πως εκείνη ήταν η μόνη που νοιαζόταν αρκετά για να τον θάψει.»

«Τώρα με μισεί. Μου είπε πως δεν έχω ούτε πίστη ούτε κουράγιο.» Ο Μπέριτς κοίταξε τα χέρια του κι η φωνή του σφίχτηκε. «Ήξερα πως είχε σταματήσει να με αγαπά χρόνια πριν. Όταν έδωσε την καρδιά της στον Σίβαλρι. Μπορούσα να δεχτώ κάτι τέτοιο. Ήταν άνδρας αντάξιός της. Κι είχα απομακρυνθεί πρώτος από κοντά της. Μπορούσα, λοιπόν, να αντέξω να μη με αγαπά, γιατί ένιωθα πως με σεβόταν ακόμη ως άνθρωπο. Τώρα, όμως, με απεχθάνεται. Εγώ...» Κούνησε το κεφάλι, έκλεισε σφιχτά τα μάτια. Για λίγο δε σάλευε τίποτε. Ύστερα ο Μπέριτς ίσιωσε το σώμα αργά και στράφηκε στον Τσέιντ. Η φωνή του ήταν ήρεμη καθώς ρωτούσε: «Πιστεύεις, λοιπόν, πως η Πείσενς ξέρει ότι η Κέτρικεν ξέφυγε στα Βουνά;»

«Δε θα μου έκανε έκπληξη. Δεν ακούστηκε κάτι επίσημο φυσικά. Ο Ρίγκαλ έχει στείλει μηνύματα στο βασιλιά Έιοντ, απαιτώντας να μάθει αν κατέφυγε εκεί η Κέτρικεν, όμως ο Έιοντ απάντησε απλώς πως ήταν βασίλισσα των Έξι Δουκάτων κι ότι κι αν έκανε δεν αφορούσε τα Βουνά. Ο Ρίγκαλ θύμωσε τόσο ώστε να διακόψει το εμπόριο με τα Βουνά. Η Πείσενς όμως φαίνεται να ξέρει πολλά από αυτά που συμβαίνουν έξω από το κάστρο. Ίσως να ξέρει τι συμβαίνει στο Βασίλειο των Βουνών. Προσωπικά, θα ήθελα πάρα πολύ να μάθω πώς σκοπεύει να στείλει την κουβέρτα στα Βουνά. Είναι μακρύς και κουραστικός δρόμος.»

Για ώρα ο Μπέριτς έμεινε σιωπηλός. Ύστερα είπε: «Έπρεπε να βρω τρόπο να πάω με την Κέτρικεν και το γελωποιοί. Όμως υπήρχαν δύο μόνο άλογα και προμήθειες που έφταναν ίσα ίσα για τους δυο τους. Δεν είχα καταφέρει να βρω περισσότερα. Κι

έτσι έφυγαν μόνοι.» Κοίταξε θυμωμένος τη φωτιά, ύστερα ρώτησε: «Δε νομίζω να άκουσε κανείς τίποτε για το διάδοχο του θρόνου, Βέριτι;»

Ο Τσέιντ κούνησε αργά το κεφάλι. «Το βασιλιά Βέριτι» του υπενθύμισε μαλακά. «Αν ήταν εδώ.» Κοίταξε πέρα μακριά. «Αν γυρνούσε πίσω, φαντάζομαι πως θα είχε φτάσει πια» είπε σιγανά. «Λίγες ακόμα καλές μέρες σαν κι αυτήν κι οι πειρατές των Κόκκινων Καραβιών θα έρχονται κάθε μέρα. Δεν πιστεύω πια πως θα γυρίσει ο Βέριτι.»

«Τότε ο Ρίγκαλ είναι αληθινά βασιλιάς» είπε πικρά ο Μπέριτς. «Τουλάχιστον ώσπου το παιδί της Κέτρικεν να γεννηθεί και να φτάσει στη σωστή ηλικία. Και τότε θα ακολουθήσει εμφύλιος πόλεμος αν το παιδί προσπαθήσει να διεκδικήσει το στέμμα. Αν υπάρχουν ακόμη Έξι Δουκάτα. Βέριτι. Τώρα εύχομαι να μην είχε πάει να αναζητήσει τους Πρεσβύτερους. Τουλάχιστον όσο ήταν ζωντανός είχαμε κάποια προστασία από τους πειρατές. Τώρα, με τον Βέριτι χαμένο και την άνοιξη να καταφτάνει, τίποτε δε στέκει ανάμεσα σε εμάς και στα Κόκκινα Καραβία.»

Βέριτι. Ρίγησα από το κρύο. Έσπρωξα μακριά το κρύο. Γύρισε πίσω και το έσπρωξα ξανά. Το κράτησα μακριά. Σε λίγο πήρα μια βαθιά ανάσα.

«Μόνο το νερό τότε;» ρώτησε ο Τσέιντ τον Μπέριτς κι ήξερα πως μιλούσαν αλλά δεν τους είχα ακούσει.

Ο Μπέριτς ανασήκωσε τους ώμους. «Κάν' το. Σε τι μπορεί να βλάψει; Έβλεπε παλιά πράγματα στο νερό;»

«Δεν τον είχα δοκιμάσει ποτέ. Πάντα υποπτευόμουν πως θα μπορούσε αν προσπαθούσε. Έχει τη Γνώση και την Ικανότητα. Γιατί να μην μπορεί να κρυσταλλοσκοπήσει κιόλας;»

«Επειδή ένας άνθρωπος μπορεί να κάνει κάτι δε σημαίνει πως πρέπει και να το κάνει.»

Κοιτάχτηκαν για λίγο. Ύστερα ο Τσέιντ ανασήκωσε τους ώμους. «Ίσως η δουλειά μου να μην αφήνει περιθώρια για τόσες λεπτομέρειες όσες επιβάλλει η δική σου συνείδηση» είπε ξερά.

Λίγη ώρα μετά ο Μπέριτς είπε απότομα: «Τη συγγνώμη σας, κύριε. Όλοι υπηρετήσαμε το βασιλιά όπως μας επέτρεπαν οι ικανότητές μας.»

Ο Τσέιντ ένευσε. Ύστερα χαμογέλασε.

Πήρε από το τραπέζι όσα είχε απλώσει εκτός από το πιάτο με το νερό και μερικά κεριά. «Έλα εδώ» είπε μαλακά και πήγα ξανά στο τραπέζι. Με έβαλε να καθίσω στην καρέκλα του κι έβαλε το πιάτο μπροστά μου. «Κοίταξε στο νερό» μου είπε. «Πες μου τι βλέπεις.»

Είδα το νερό στη γαβάθα. Είδα μπλε στον πάτο της. Καμία από τις δύο απαντήσεις δεν τους ευχαρίστησε. Μου έλεγε συνέχεια να κοιτάξω ξανά αλλά εξακολουθούσα να βλέπω τα ίδια πράγματα. Άλλαξε θέση στο κερί αρκετές φορές, λέγοντάς μου κάθε φορά να κοιτάξω ξανά. Τελικά είπε στον Μπέριτς: «Τουλάχιστον τώρα απαντά όταν του μιλάς.»

Ο Μπέριτς ένευσε, έδειχνε όμως αποθαρρυνμένος. «Ναι. Ίσως με τον καιρό» είπε.

Ήξερα πως είχαν τελειώσει τότε μαζί μου και χαλάρωσα.

Ο Τσέιντ ρώτησε αν θα μπορούσε να περάσει μαζί μας τη νύχτα. Ο Μπέριτς είπε φυσικά. Ο Τσέιντ τράβηξε το σκαμνί μου στο τραπέζι και κάθισε ξανά. Κάθισα και περιμένα, εκείνοι όμως άρχισαν να μιλούν πάλι μεταξύ τους.

«Κι εγώ;» ρώτησα τελικά.

Σταμάτησαν να μιλούν και με κοίταξαν. «Τι εννοείς κι εσύ;» ρώτησε ο Μπέριτς.

«Δε θα πω λίγο μπράντι;»

Με κοίταξαν. Ο Μπέριτς ρώτησε προσεκτικά: «Θέλεις; Νόμιζα πως δε σου άρεσε».

«Όχι, δε μου αρέσει. Ποτέ δε μου άρεσε.» Σκέφτηκα για λίγο. «Ήταν όμως φτηνό.»

Ο Μπέριτς με κοιτούσε, ο Τσέιντ χαμογέλασε αχνά κοιτάζοντας τα χέρια του. Ύστερα ο Μπέριτς πήρε άλλη μια κούπα και μου έβαλε λίγο. Έμειναν κάμποση ώρα να με κοιτούν, δεν έκανα όμως τίποτε. Τελικά άρχισαν να μιλούν ξανά. Ήπια μια γουλιά από το μπράντι. Ακόμη τσιμπούσε το στόμα και τη μύτη, αλλά με ζέσταινε μέσα. Ήξερα πως δεν ήθελα άλλο. Ύστερα σκέφτηκα πως ήθελα. Ήπια κι άλλο. Ήταν το ίδιο ενοχλητικό. Σαν κάτι που με ανάγκαζε η Πείσενς να πω για το βήχα. Όχι. Παραμέρισα κι αυτή την ανάμνηση. Άφησα την κούπα.

Ο Μπέριτς δε με κοίταζε. Συνέχισε να μιλά στον Τσέιντ. «Όταν κυνηγάς ένα ελάφι, συχνά μπορείς να το πλησιάσεις περισσότερο αν κάνεις απλώς πως δεν το είδες. Μένουν στη θέση τους και σε παρακολουθούν να πλησιάζεις και δε σηκώνουν ούτε οπλή όσο δεν τα κοιτάς απευθείας.» Πήρε το μπουκάλι και μου έβαλε κι άλλο μπράντι στην κούπα. Η μυρωδιά έφτασε στα ρουθούνια μου. Ξεφύσηξα. Νόμισα πως ένιωσα κάτι να αναδύεται μέσα μου. Μια σκέψη στο μυαλό μου. Αναζήτησα το λύκο μου.

Νυχτερίτη;

Αδελφέ μου; Κοιμάμαι, Ανανεωτή. Δεν είναι ακόμη καλή ώρα για κυνήγι.

Ο Μπέριτς με αγριοκοίταξε. Σταμάτησα.

Ήξερα πως δεν ήθελα άλλο μπράντι. Κάποιος άλλος όμως σκεφτόταν πως ήθελα. Κάποιος άλλος με πίεζε να πιάσω την κούπα, απλώς να την κρατήσω. Το ανακάτεψα μες στην κούπα. Ο Βέριτς συνήθιζε να αναδύει το κρασί του στην κούπα και να το κοιτά. Κοίταξα στη σκοτεινή κούπα.

Φιτζ.

Την άφησα κάτω. Σηκώθηκα και περπάτησα μες στο δωμάτιο. Ήθελα να βγω έξω, μα ο Μπέριτς δε με άφηνε ποτέ να βγω μόνος και καθόλου τις νύχτες. Έτσι περπάτησα μες στο δωμάτιο μέχρι που γύρισα ξανά στην καρέκλα. Κάθισα πάλι. Η κούπα με το μπράντι ήταν ακόμη εκεί. Λίγο μετά την πήρα, μόνο για να διώξω την αίσθηση ότι ήθελα να την πάρω. Μόλις όμως την έπιασα στο χέρι μου, άλλαξε. Με έκανε να σκεφτώ πως ήθελα να πιω. Πόσο ξεστό ήταν στην κοιλιά μου. Απλώς να πιω γρήγορα κι η γεύση δε θα κρατούσε πολύ, μόνο η ζεστή, όμορφη αίσθηση στην κοιλιά.

Ήξερα τι έκανε. Άρχισα να θυμώνω.

Άλλη μια μικρή γουλιά τότε. Καθησυχαστικά. Ψιθυριστά. Μόνο για να σε βοηθήσει να χαλαρώσεις, Φιτζ. Η φωτιά είναι τόσο ζεστή κι είσαι χορτάτος. Ο Μπέριτς θα σε προστατέψει. Ο Τσέιντ είναι δίπλα σου. Δε χρειάζεται να φυλάγεις τόσο πολύ. Μια μόνο γουλιά ακόμα. Μια μόνο γουλιά.

Όχι.

Μια μικρή γουλιά τότε να βρέξεις τα χείλη σου.

Ήπια άλλη μια γουλιά για να σταματήσει να με κάνει να θέ-

λω. Όμως δε σταμάτησε, κι έτσι ήπια κι άλλη. Ρούφηξα μια μεγάλη γουλιά και καπάπια. Γινόταν όλο και πιο δύσκολο να αντισταθώ. Προσπαθούσε να με κουράσει. Κι ο Μπέριτς μου έβαζε συνέχεια κι άλλο.

Φιτζ. Πες: «Ο Βέριτι είναι ζωντανός.» Αυτό είναι όλο. Πες μόνο αυτό.

Όχι.

Δε νιώθεις ωραία με το μπράντι στην κοιλιά σου; Είναι τόσο ξεστό. Πες λίγο ακόμα.

«Ξέρω τι προσπαθείς να με βάλεις να κάνω. Προσπαθείς να με μεθύσεις. Για να μην μπορώ να σε κρατώ μακριά. Δε θα σε αφήσω.» Το πρόσωπό μου ήταν βρεγμένο.

Ο Μπέριτς κι ο Τσέιντ με κοιτούσαν. «Ποτέ δεν κλαψούριζε όταν μεθούσε παλιά» παρατήρησε ο Μπέριτς. «Τουλάχιστον, όχι μπροστά μου.» Έδειχναν προβληματισμένοι.

Πες το. Πες: «Ο Βέριτι είναι ζωντανός.» Ύστερα θα σε αφήσω ελεύθερο. Το υπόσχομαι. Μόνο πες το. Μια φορά μόνο. Έστω ψιθύρισέ το. Πες το. Πες το.

Κοίταξα το τραπέζι. Είπα σιγά: «Ο Βέριτι είναι ζωντανός.»

«Α» είπε ο Μπέριτς. Ακούστηκε υπερβολικά αδιάφορος. Έγειρε πολύ γρήγορα να μου ρίξει κι άλλο μπράντι στην κούπα. Το μπουκάλι ήταν άδειο. Μου έβαλε από τη δική του.

Ξαφνικά το ήθελα. Το ήθελα για μένα. Το πήρα και το ήπια όλο. Ύστερα σηκώθηκα. «Ο Βέριτι είναι ζωντανός» είπα. «Κρύνει αλλά είναι ζωντανός. Κι αυτό έχω μόνο να πω.» Πήγα στην πόρτα, ξεμαντάλωσα και βγήκα έξω στη νύχτα. Δεν προσπάθησαν να με σταματήσουν.

Ο Μπέριτς είχε δίκιο. Ήταν όλα εκεί, σαν τραγούδι που κάποιος άκουγε κάποτε συνέχεια και δεν μπορούσε να το βγάλει απ' το μυαλό του. Κυλούσε πίσω από όλες τις σκέψεις μου και χρωμάτιζε όλα τα όνειρά μου. Ξαναρχόταν με τη βία και δε με άφηνε σε ησυχία. Η άνοιξη έδινε τη θέση της στο καλοκαίρι. Παλιές αναμνήσεις άρχισαν να καλύπτουν τις καινούργιες. Οι ζωές μου άρχισαν να υφαίνονται μεταξύ τους. Κενά και πτυχές σχηματίζονταν με την ένωση, όμως δυσκολευόμουν όλο και περισσότερο

να αρνούμαι τη γνώση κάποιων πραγμάτων. Ονόματα άρχισαν να αποκτούν σημασία και πρόσωπο ξανά. Η Πείσενς, η Λέισι, η Σελέριτι κι η Σούτι δεν ήταν πια απλές λέξεις· ηχούσαν πλούσιες σαν καμπανάκια γεμάτα αναμνήσεις και συναισθήματα. «Μόλι» είπα τέλος μια μέρα δυνατά. Ο Μπέριτς με κοίταξε απότομα όταν είπα τη λέξη αυτή και σχεδόν του έπεσε από τα χέρια η παγίδα που έφτιαχνε. Τον άκουσα να κρατά την ανάσα του σαν να ήθελε να μου πει κάτι, αντί για αυτό όμως έμεινε σιωπηλός· περίμενε να μιλήσω εγώ. Δεν το έκανα. Έκλεισα τα μάτια κι έκρυψα το πρόσωπο στα χέρια λαχταρώντας τη λήθη.

Περνούσα αρκετή ώρα μπροστά στο παράθυρο κοιτάζοντας το λιβάδι. Δεν υπήρχε τίποτε να δω. Όμως ο Μπέριτς δε με σταμάτησε, δε με ανάγκασε να ξαναγυρίσω στις δουλειές μου όπως θα έκανε κάποια άλλη φορά. Μια μέρα, καθώς κοιτούσα το καταπράσινο λιβάδι, ρώτησα τον Μπέριτς: «Τι θα κάνουμε όταν έρθουν οι βοσκοί; Πού θα πάμε να ζήσουμε τότε;»

«Σκέψου.» Είχε στερεώσει την προβιά από ένα κουνέλι στο πάτωμα και την καθάριζε από σάρκα και λίπος. «Δε θα έρθουν. Δεν υπάρχουν κοπάδια για να φέρουν να βοσκήσουν στα λιβάδια το καλοκαίρι. Τα περισσότερα έχουν πάει στην ενδοχώρα με τον Ρίγκαλ. Άρπαξε από τον Πύργο των Ελαφιών ό,τι μπορούσε να μεταφερθεί ή να οδηγηθεί εκεί. Βάζω στοίχημα πως όσα πρόβατα έμειναν στον Πύργο των Ελαφιών φαγώθηκαν το χειμώνα.»

«Μάλλον» συμφώνησα. Ύστερα κάτι σφηνώθηκε στο μυαλό μου, κάτι πιο τρομερό από όσα ήξερα και δεν ήθελα να θυμηθώ. Ήταν όλα εκείνα που δεν ήξερα, όλα τα ερωτήματα που είχαν μείνει αναπάντητα. Βγήκα να περπατήσω στο λιβάδι. Προχώρησα μέχρι την άκρη του ρυακιού, το ακολούθησα προς τα κάτω, στο ελώδες σημείο που φύτρωναν τύφες¹. Μάζεψα τα πράσινα μυτερά φύλλα τους για να τα μαγειρέψουμε με το χυλό. Ήξερα πάλι όλα τα ονόματα των φυτών. Δεν το ήθελα, όμως ήξερα ποια μπορούσαν να σκοτώσουν κάποιον και πώς να τα ετοιμάσω. Όλη η παλιά γνώση υπήρχε· περίμενε να διεκδικήσει τη θέση της, είτε το ήθελα είτε όχι.

¹ Typha: είδος νεροκάλαμου (βοτ.). (Σ.τ.Μ.)

Όταν γύρισα με τα φύλλα, εκείνος μαγείρευε το χυλό. Τα άφησα στο τραπέζι και πήρα μια γαβάθα νερό από το βαρέλι. Καθώς τα έπλενα και τα ξεδιάλεγα, ρώτησα επιτέλους: «Τι συνέβη; Εκείνη τη νύχτα;»

Γύρισε πολύ αργά και με κοίταξε, σαν να ήμουν θήραμα που θα μπορούσε να τρομάξει με την παραμικρή απότομη κίνηση. «Εκείνη τη νύχτα;»

«Τη νύχτα που ήταν να αποδράσουν ο βασιλιάς Σρουντ κι η Κέτρικεν. Γιατί δεν είχες άλογα και φορείο να τους περιμένουν;»

«Α. Εκείνη τη νύχτα.» Αναστέναξε σαν να θυμόταν παλιά πληγή. Μίλησε πολύ αργά κι ήρεμα, σαν να φοβόταν μη με τρομάξει. «Μας παρακολουθούσαν, Φιτζ. Συνέχεια. Ο Ρίγκαλ ήξερε τα πάντα. Δε θα είχα καταφέρει να βγάλω κρυφά ούτε ένα σακί βρώμη από το στάβλο εκείνη τη μέρα, πόσω μάλλον τρία άλογα, φορείο κι ένα μουλάρι. Παντού υπήρχαν φρουροί από το Φάροου που προσπαθούσαν να φαίνονται σαν να είχαν κατέβει απλά για να επιθεωρήσουν τα άδεια χωρίσματα. Δεν τόλμησα να έρθω να σου το πω. Έτσι, στο τέλος περίμενα να αρχίσουν οι εκδηλώσεις ώσπου ο Ρίγκαλ να στεφθεί και να πιστέψει πως είχε κερδίσει. Ύστερα ξεγλίστρησα και πήγα να φέρω τα μόνα δύο άλογα που μπορούσα. Τη Σούτι και τον Ρούντι. Τα είχα κρύψει στο σιδερά για να σιγουρευτώ πως ο Ρίγκαλ δε θα πουλούσε κι αυτά. Τα μόνα τρόφιμα που βρήκα ήταν όσα κατάφερα να πάρω κρυφά από το φυλάκιο. Ήταν το μόνο που μπορούσα να σκεφτώ.»

«Κι η βασίλισσα Κέτρικεν με το γελωτοποιό έφυγαν μαζί τους.» Τα ονόματα ακούγονταν παράξενα καθώς τα έλεγα. Δεν ήθελα να τους σκεφτώ, δεν ήθελα καν να τους θυμάμαι. Όταν είδα για τελευταία φορά το γελωτοποιό έκλαιγε και με κατηγορούσε πως είχα σκοτώσει το βασιλιά. Είχα επιμένει να φύγει στη θέση του βασιλιά, να σώσει τη ζωή του. Δεν ήταν η καλύτερη ανάμνηση που μπορούσα να κρατήσω από κάποιον που είχα κάποτε αποκαλέσει φίλο.

«Ναι.» Ο Μπέριτζ έφερε τη χύτρα με το χυλό στο τραπέζι και τον άφησε να πήξει. «Ο Τσείντ κι ο λύκος τούς οδήγησαν σ' εμένα. Ήθελα να φύγω μαζί τους μα δεν μπορούσα. Το μόνο που θα κατάφερα ήταν να τους καθυστερήσω. Το πόδι μου...

ήξερα πως δεν μπορούσα να ακολουθήσω το ρυθμό των αλόγων για πολύ και, αν ανεβαίναμε δύο στο ίδιο άλογο με εκείνη την κακοκαιρία, θα είχαμε εξαντλήσει τα ζώα. Έπρεπε να τους αφήσω να φύγουν.» Σιωπή. Ύστερα γρύλισε, πιο αγνά από το γρύλισμα ενός λύκου. «Αν έβρισκα ποτέ ποιος μας πρόδωσε στον Ρίγκαλ...»

«Εγώ ήμουν.»

Τα μάτια του καρφώθηκαν στα δικά μου, με τον τρόπο και τη δυσπιστία ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του. Κοίταξα τα χέρια μου. Είχαν αρχίσει να τρέμουν.

«Ήμουν ηλίθιος. Ήταν δικό μου λάθος. Η μικρή καμαριέρα της βασίλισσας, η Ρόζμαρι. Πάντα τριγύρω, πάντα στα πόδια μας. Πρέπει να ήταν κατάσκοπος του Ρίγκαλ. Με άκουσε να λέω στη βασίλισσα να είναι έτοιμη, πως ο βασιλιάς Σρουντ θα πήγαινε μαζί της. Ο Ρίγκαλ πρέπει να μάντεψε πως θα έφευγε από τον Πύργο των Ελαφιών. Θα ήξερε πως χρειαζόταν άλογα. Ίσως να μην έμενε μόνο στην κατασκοπεία. Ίσως να πήγε ένα καλάθι με δηλητηριασμένα κεράσματα σε μια γριά γυναίκα. Ίσως να άπλωσε λίπος σε ένα σκαλοπάτι που ήξερε πως θα κατέβαινε σε λίγο η βασίλισσά της.»

Με δυσκολία σήκωσα το βλέμμα από τα φύλλα για να αντικρίσω το αποσβολωμένο βλέμμα του Μπέριτς. «Κι όσα δεν άκουγε η Ρόζμαρι άκουγαν ο Τζάστιν κι η Σερίν. Είχαν αγκιστρωθεί στο βασιλιά, ρουφούσαν τη δύναμη της Ικανότητας από μέσα του, κρυφάκουγαν κάθε σκέψη που έστελνε στον Βέριτι – ή λάμβανε από εκείνον. Μόλις έμαθαν τι έκανα, πως εκτελούσα χρέη Ανθρώπου του Βασιλιά, άρχισαν να κατασκοπεύουν κι εμένα με την Ικανότητα. Δεν ήξερα πως μπορούσε να γίνει κάτι τέτοιο. Ο Γκέιλεν όμως είχε ανακαλύψει τον τρόπο κι είχε διδάξει τους μαθητές του. Θυμάσαι τον Γουίλ, το γιο του Χόλστερ; Το μέλος της ομάδας; Ήταν ο καλύτερος σε αυτό. Μπορούσε να σε κάνει να πιστέψεις πως δεν ήταν καν εκεί ενώ ήταν.»

Κούνησα το κεφάλι, προσπάθησα να διώξω τις τρομακτικές αναμνήσεις του Γουίλ. Είχε φέρει πίσω τις σκιές του κελιού, όσα εξακολουθούσα να αρνούμαι να θυμηθώ. Αναρωτιόμουν αν τον είχα σκοτώσει. Δεν το πίστευα. Δεν πίστευα πως είχε φτάσει αρ-

μετό δηλητήριο μέσα του. Κοίταξα τον Μπέριτς και τον είδα να με κοιτά έντονα.

«Εκείνη τη νύχτα, την τελευταία στιγμή, ο βασιλιάς αρνήθηκε να φύγει» του είπα ήσυχα. «Θεωρούσα τόσο πολύ καιρό τον Ρίγκαλ προδοτή, που είχα ξεχάσει ότι ο Σρουντ εξακολουθούσε να τον θεωρεί γιο του. Αυτό που έκανε ο Ρίγκαλ, να πάρει το στέμμα του Βέριτι ενώ ήξερε πως ο αδελφός του ήταν ζωντανός... Ο βασιλιάς Σρουντ δεν ήθελε να ζήσει άλλο, ξέροντας ότι ο Ρίγκαλ ήταν ικανός για κάτι τέτοιο. Μου ζήτησε να γίνω Άνθρωπος του Βασιλιά, να του δώσω δύναμη για να ασκήσει την Ικανότητα και να αποχαιρετήσει τον Βέριτι. Όμως η Σερίν κι ο Τζάστιν καραδοκούσαν.» Σταμάτησα, καινούργια κομμάτια από το γρίφο έβρισκαν τη θέση τους. «Έπρεπε να καταλάβω πως ήταν πολύ εύκολο. Κανένας φρουρός στο βασιλιά. Γιατί; Επειδή ο Ρίγκαλ δεν τους χρειαζόταν. Επειδή η Σερίν κι ο Τζάστιν ήταν αγκιστρωμένοι πάνω του. Ο Ρίγκαλ είχε τελειώσει με τον πατέρα του. Είχε στεφθεί διάδοχος του θρόνου. Δεν είχε να κερδίσει τίποτε άλλο από τον Σρουντ. Έτσι στράγγιξαν το βασιλιά Σρουντ από τη δύναμη της Ικανότητας. Τον σκότωσαν. Προτού μπορέσει καν να ασκήσει ξανά την Ικανότητα προς τον Βέριτι. Τότε κι εγώ σκότωσα τη Σερίν και τον Τζάστιν. Τους σκότωσα με τον ίδιο τρόπο που είχαν σκοτώσει το βασιλιά μου. Δίχως ευκαιρία να αντιδράσουν, δίχως στιγμή οίκτου.»

«Ήρεμα. Ήρεμα τώρα.» Ο Μπέριτς ήρθε γρήγορα κοντά, έβαλε τα χέρια στους ώμους μου και με έσπρωξε να καθίσω ξανά. «Τρέμεις σαν να σε πιάνει κρίση. Ηρέμησε.»

Δεν μπορούσα να μιλήσω.

«Αυτό δεν μπορούσαμε να ξεδιαλύνουμε με τον Τσέιντ» μου είπε ο Μπέριτς. «Ποιος πρόδωσε το σχέδιό μας; Σκεφτήκαμε τους πάντες. Ακόμα και το γελωτοποιό. Για λίγο φοβηθήκαμε πως είχαμε στείλει την Κέτρικεν με έναν προδοτή.»

«Πώς μπορέσατε να σκεφτείτε κάτι τέτοιο; Ο γελωτοποιός αγαπούσε το βασιλιά Σρουντ όσο κανείς άλλος.»

«Δεν μπορούσαμε να βρούμε κανέναν που να ήξερε όλα μας τα σχέδια» είπε απλά ο Μπέριτς.

«Δεν ήταν ο γελωτοποιός που μας κατέστρεψε. Εγώ ήμουν.»

Εκείνη τη στιγμή πιστεύω πως βρήκα ξανά τον εαυτό μου. Ειπώθηκε το ανείπωτο, βρέθηκα αντιμέτωπος με την αλήθεια που φοβόμουν να αντιμετωπίσω περισσότερο από κάθε άλλη. Τους είχα προδώσει όλους. «Ο γελωτοποιός με είχε προειδοποιήσει. Είπε πως θα ήμουν ο θάνατος των βασιλιάδων αν δε μάθαινα να αφήνω τα πράγματα να κυλήσουν. Ο Τσέιντ με είχε προειδοποιήσει. Προσπάθησε να με κάνει να υποσχεθώ πως δε θα έθετα άλλους τροχούς σε κίνηση. Δεν ήθελα όμως να του υποσχεθώ κάτι τέτοιο. Έτσι οι πράξεις μου σκότωσαν το βασιλιά. Αν δεν τον βοηθούσα να ασκήσει την Ικανότητα, δε θα ήταν τόσο εκτεθειμένος στους φονιάδες του. Τον άφησα εκτεθειμένο αναζητώντας τον Βέριτι. Ήρθαν όμως εκείνες οι βδέλλες στη θέση του. Ο εκτελεστής του βασιλιά. Με πόσους διαφορετικούς τρόπους όμως, Σρουντ; Λυπάμαι τόσο πολύ, βασιλιά μου. Λυπάμαι τόσο πολύ. Αν δεν ήμουν εγώ, ο Ρίγκαλ δε θα είχε λόγους να σε σκοτώσει.»

«Φιτζ.» Η φωνή του Μπέριτς ήταν σταθερή. «Ο Ρίγκαλ ποτέ δεν είχε ανάγκη από κάποιο λόγο για να σκοτώσει τον πατέρα του. Απλώς χρειαζόταν να του στερέψουν οι λόγοι που θα τον κρατούσε στη ζωή. Κι αυτό δεν μπορούσες να το ελέγξεις εσύ.» Συνοφρυώθηκε ξαφνικά σκεπτικός. «Γιατί τον σκότωσαν εκείνη τη στιγμή; Γιατί δεν περίμεναν να έχουν και τη βασίλισσα;»

Του χαμογέλασα. «Εσύ την έσωσες. Ο Ρίγκαλ νόμιζε πως είχε και τη βασίλισσα. Νόμισαν πως μας είχαν σταματήσει όταν δε σε άφησαν να πάρεις άλογα από τους στάβλους. Ο Ρίγκαλ, μάλιστα, καυχιόταν για αυτό, όταν ήμουν στο κελί. Πως εκείνη αναγκάστηκε να φύγει δίχως άλογα. Και δίχως ξεστά ρούχα.»

Ο Μπέριτς χαμογέλασε ψυχρά. «Εκείνη κι ο γελωτοποιός πήραν όσα είχαν ετοιμαστεί για τον Σρουντ. Κι έφυγαν σε δύο από τα καλύτερα άλογα που πέρασαν ποτέ από τους στάβλους του Πύργου των Ελαφιών. Βάζω στοίχημα πως έφτασαν με ασφάλεια στα Βουνά, αγόρι. Η Σούτι κι ο Ρούντι μάλλον βόσκουν σε λιβάδια των Βουνών τώρα.»

Η παρηγοριά ήταν μηδαμινή. Εκείνη τη νύχτα βγήκα κι έτρεξα με το λύκο κι ο Μπέριτς δε με μάλωσε. Η απόσταση όμως δεν ήταν αρκετή ούτε η ταχύτητα ούτε το αίμα που χύσαμε εκείνη τη

νύχτα δεν ήταν εκείνο που ήθελα να δω να χύνεται ούτε το φρέσκο, ζεστό κρέας μπορούσε να γεμίσει το κενό μέσα μου.

Έτσι θυμήθηκα τη ζωή μου και ποιος υπήρξα. Καθώς περνούσαν οι μέρες, ο Μπέριτς κι εγώ αρχίσαμε να μιλάμε ξανά ανοιχτά σαν φίλοι. Έπαψε να είναι ο κυρίαρχος, λέγοντας βέβαια αστειευόμενος πως δεν του άρεσε και τόσο αυτό. Ξαναγύρισαν οι παλιές μας συνήθειες, οι παλιοί τρόποι που γελούσαμε μαζί, οι παλιοί τρόποι που διαφωνούσαμε. Όσο όμως γίνονταν ανάμεσα μας τα πράγματα πιο σταθερά και πιο φυσιολογικά, τόσο μας υπενθύμιζαν, όλο και πιο έντονα, όσα είχαν πια χαθεί.

Δεν υπήρχε αρκετή δουλειά για να απασχολεί τον Μπέριτς. Ήταν άνθρωπος που είχε απόλυτη ευθύνη όλων των στάβλων του Πύργου των Ελαφιών και των αλόγων, των σκυλιών, των γερακιών που υπήρχαν εκεί. Τον παρακολουθούσα να εφευρίσκει δουλειές για να γεμίζει τις ώρες του κι ήξερα πόσο λαχταρούσε τα ζώα που φρόντιζε τόσο καιρό. Μου έλειπε η φασαρία κι οι άνθρωποι της αυλής – η πιο έντονη λαχτάρα μου όμως ήταν για τη Μόλι. Σκαρφιζόμουν ολόκληρες συζητήσεις που θα έκανα μαζί της, μάζευα σπειραίες και λουλουδία που μου θύμιζαν τη μυρωδιά της, ξάπλωνα τις νύχτες και θυμόμουν το άγγιγμα του χεριού της στο πρόσωπό μου. Για αυτά όμως δε μιλούσαμε. Προσπαθούσαμε να ενώσουμε τα κομμάτια που μας είχαν απομείνει για να μπορέσουμε να ζήσουμε με κάποιον τρόπο. Ο Μπέριτς ψάρευε κι εγώ κυνηγούσα, είχαμε προβιές να γδάρουμε, πουκάμισα να πλύνουμε και να ράψουμε, νερό να φέρουμε. Ήταν ένα είδος ζωής. Προσπάθησε να μου μιλήσει κάποτε για το πώς είχε έρθει να με δει στο κελί να μου φέρει το δηλητήριο. Τα χέρια του δούλευαν με μικρές, κοφτές κινήσεις όσο μιλούσε για το πώς αναγκάστηκε να φύγει, να με αφήσει μέσα σε εκείνο το κελί. Δεν μπορούσα να τον αφήσω να συνεχίσει. «Πάμε να ψαρέψουμε» πρότεινα ξαφνικά. Πήρε βαθιά ανάσα κι ένευσε. Πήγαμε να ψαρεύουμε και δε μιλήσαμε άλλο εκείνη τη μέρα.

Κι όμως είχα φυλακιστεί, είχα λιμοκτονήσει, είχα ξυλοκοπηθεί μέχρι θανάτου. Μερικές φορές όταν με κοιτούσε ήξερα πως έβλεπε τα σημάδια. Ξυριζόμουν γύρω από τα ράμματα στο μά-

γυλό μου, έβλεπα τα μαλλιά μου να βγαίνουν άσπρα πάνω από το μέτωπο εκεί που μου είχαν ανοίξει το κεφάλι. Ποτέ δε μιλούσαμε για αυτό. Δε δεχόμουν να το σκεφτώ. Κανείς όμως δε γινόταν να βγει από όλα αυτά αλώβητος.

Άρχισα να βλέπω όνειρα τη νύχτα. Σύντομα, ζωντανά όνειρα, στιγμές φωτιάς, καυτού πόνου, απεγνωσμένου φόβου. Ξυπνούσα με μαλλιά κολλημένα από τον παγωμένο ιδρώτα, ριγούσα από φόβο. Τίποτε δεν απέμενε από τα όνειρα εκείνα όταν καθόμουν στο σκοτάδι, ούτε ένα ελάχιστο νήμα που θα μπορούσε να με βοηθήσει να τα ξετυλίξω. Μόνο πόνος, φόβος, θυμός, απόγνωση. Πάνω από όλα όμως φόβος. Ανείπωτος φόβος που με έκανε να τρέμω και να πασχίζω για λίγο αέρα, που έκανε δάκρυα να τρέχουν από τα μάτια μου, που έφερνε πικρή χολή στο λαιμό μου.

Την πρώτη φορά που συνέβη, την πρώτη φορά που πετάχτηκα όρθιος με μια άναρθρη κραυγή, ο Μπέριτς σηκώθηκε από το κρεβάτι του, έβαλε το χέρι στους ώμους μου, με ρώτησε αν ήμουν καλά. Τον έσπρωξα μακριά μου τόσο άγρια που έπεσε στο τραπεζί και σχεδόν το αναποδογύρισε. Φόβος και θυμός κορυφώθηκαν σε μια στιγμή μανίας που θα μπορούσα να τον σκοτώσω μόνο και μόνο επειδή ήταν κοντά μου. Εκείνη τη στιγμή μίσησα τόσο απόλυτα τον εαυτό μου που ήθελα μόνο να καταστρέψω όλα όσα ήμουν ή ήταν γύρω μου. Απώθησα άγρια ολόκληρο τον κόσμο, σχεδόν χάνοντας τη συνείδησή μου. *Αδελφέ, αδελφέ, αδελφέ*, ούρλιαξε απελπισμένα ο Νυχτερίτης μέσα μου κι ο Μπέριτς παραπάτησε πισωπατώντας με μια κραυγή. Σε λίγο μπόρεσα να καταπιώ και να μουρμουρίσω στον Μπέριτς: «Εφιάλτης, αυτό ήταν όλο. Συγγνώμη. Ονειρευόμουν ακόμη, ένας εφιάλτης μόνο.»

«Καταλαβαίνω» είπε απότομα. «Καταλαβαίνω» επανέλαβε με πιο σκεπτικό ύφος. Γύρισε στο κρεβάτι του. Ήξερα όμως πως αυτό που καταλάβαινε ήταν ότι δεν μπορούσε να με βοηθήσει· αυτό μόνο.

Οι εφιάλτες δεν έρχονταν κάθε νύχτα, ήταν όμως αρκετά συχνοί για να με κάνουν να τρέμω την ώρα που πήγαινα στο κρεβάτι. Ο Μπέριτς προσποιούταν πως κοιμόταν όταν έρχονταν, τον ένιωθα όμως να μένει ξύπνιος όσο κρατούσαν οι μάχες της νύχτας. Δε θυμόμουν τα όνειρα, μόνο τον απόλυτο τρόπο που

μου έφεραν. Είχα νιώσει ξανά φόβο. Πολλές φορές. Φόβο όταν αντιμετώπιζα Φορτζ, φόβο όταν πολεμούσαμε με πειρατές των Κόκκινων Καραβιών, φόβο όταν αντιμετώπισα τη Σερίν. Φόβο που προειδοποιούσε, που κέντριζε, που έδινε στον άνθρωπο έναυσμα να κρατηθεί στη ζωή. Ο φόβος της νύχτας όμως ήταν καταιγιστικός, ελπίδα πως θα ερχόταν ο θάνατος για να πάψει, γιατί ήμουν τσακισμένος κι ήξερα πως θα τους έδινα τα πάντα για να μη δεχτώ κι άλλο πόνο.

Δεν υπάρχει τρόπος να αντιμετωπίσει κανείς ένα τέτοιο φόβο ή την ντροπή που τον ακολουθεί. Δοκίμασα το θυμό, δοκίμασα το μίσος. Ούτε τα δάκρυα ούτε το μπράντι μπορούσαν να τον πνίξουν. Με τύλιγε σαν κακόβουλη μυρωδιά κι αμαύρωνε κάθε ανάμνηση που είχα, σκιαζοντας την αντίληψη αυτού που υπήρξα. Καμιά στιγμή χαράς, πάθους ή γενναιότητας που μπορούσα να φέρω στο μυαλό μου δεν ήταν πια ό,τι υπήρξε γιατί πάντα ακολουθούσε η ύπουλη σκέψη: Ναι, υπήρχε για λίγο, ύστερα όμως ήρθε αυτό, και τώρα είσαι έτσι. Εξουθενωτικός φόβος ήταν κουλουριασμένος πάντα μέσα μου. Ήξερα με μακάβρια βεβαιότητα πως αν πιεζόμουν θα γινόμουν έτσι. Δεν ήμουν πια ο Φιτζ Σίβαλρι. Ήμουν ό,τι απέμεινε όταν ο φόβος τον έδιωξε από το σώμα του.

Τη δεύτερη μέρα αφότου είχε τελειώσει το μπράντι του Μπέριτς του είπα: «Θα είμαι καλά εδώ αν θέλεις να πας στην πόλη.»

«Δεν έχουμε λεφτά να αγοράσουμε άλλες προμήθειες και τίποτε να πουλήσουμε.» Μίλησε ξερά, σαν να ήταν δικό μου το φταίξιμο. Καθόταν κοντά στη φωτιά. Είχε διπλώσει τα δυο του χέρια και τα έσφιγγε ανάμεσα στα γόνατα. Έτρεμαν ελάχιστα. «Θα πρέπει να τα καταφέρουμε μόνοι μας. Υπάρχει άφθονο κυνήγι τριγύρω. Αν δε βρούμε να φάμε, μας αξίζει να πεθάνουμε της πείνας.»

«Θα τα καταφέρεις;» ρώτησα ξερά.

Με κοίταξε με καχυποψία. «Τι εννοείς;» ρώτησε.

«Εννοώ πως δεν έχει άλλο μπράντι» είπα το ίδιο ξεκάθαρα.

«Και θαρρείς πως δεν μπορώ να κάνω χωρίς αυτό;» Είχε ήδη αρχίσει να θυμώνει. Συνέβαινε όλο και πιο συχνά από τη στιγμή που τέλειωσε το μπράντι.